

det vil man ogsaa kunne staffe; men forresten tror jeg, at den egentlige Frihed maa man give dem om Sognedagene. Her er ikke blot Tale om det store Kjøbenhavnste Spørgsmaal om Ulystfjorselen. Det er jo saa, at man her ikke blot bruger Jernbanepersonalet ligesaa stærkt om Søndagen, som de andre Dage, men man bruger det meget stærkere om Søndagen, og jeg tror rigtig nok, at det i social Henseende vilde være et Spørgsmaal af den største Betydning, hvis Jernbanen ikke vilde afgive den Befordringsmængde, som den nu afgiver, til Stoven f. Ex. her i Kjøbenhavn og mange Steder i Provindserne. I det Hele taget af Hensyn til disse Udflugter ud i Naturen, som man her i Danmark heldigvis saa meget søger ud til, men mange Menneker netop ikke kunne gjøre andre Dage end Søndagen, tror jeg, at det vilde have en meget farlig og betænkelig Side, om denne offentlige Institution, Jernbanen sagde: Nei, jeg medvirker ikke dertil. Jeg tror derfor, man maa se lidt mere paa Betydningen deraf i social og andre Retninger, inden man tilraader noget Saadant. Nu siger det ærede Medlem, at det at standse Godstogene om Søndagen vilde nok kunne lade sig gjøre. Nei, det vilde det ikke, og det vilde heller ikke betyde noget særligt; thi Godstogbefordringen er den, som fordrer mindst Ledhagelse og Anstrængelse af Personalet. Det ærede Medlem tog ogsaa her en lille Reservation, idet han sagde, at Dyr maa befordres. Ja, Dyr og Fisk maa befordres, og Mælk ogsaa, kort sagt: alle de Produkter, som det gjælder om at forsende enten til Udførsel ud af Landet eller til Byerne som Jødevarer, maa man befordre, det er tydeligt; men hvorledes tror det ærede Medlem, det vilde gaa an, om Jernbanevæsenet, naar der havde været stor Fiskebræt i Frederikshavn om Lørdagen, og dette Fiskebræt skal bringes til Hamborg eller Berlin og være der om Mandagen, saa det altsaa skal køres paa Jernbanen om Søndagen, vilde sige: Nei, det gjøre vi ikke — saa skulde vi nok faae at se Løier i en helt anden Retning. Dette Exempel vil slaa Enhver; men der kunde naturligvis anføres mange andre. Man kan sige, at der er en Del Varer, som man ligesaa godt kunde lade være at befordre om Søndagen, det haster ikke saa haardt med dem. Derimod

vil jeg dog fremsætte en ganske almindelig Betragtning, der er af Betydning, om end relativt, nemlig at om Lørdagen expedere Folk deres Sager for at gjøre sig fri om Søndagen, om Mandagen ønske alle de Andre, der skulle modtage Varerne, at faae dem i Hænde, og om Søndagen maa Jernbanen altsaa transportere dem. Altsat det Samme gjælder om Brevene. Det ærede Medlem, der saa lang Tid har været Embedsmand i Ministeriet, maa vide, at Mandagsposten er den største, fordi man om Lørdagen, den sidste Dag i Ugen, kaster Alt fra sig, Posten befordres om Søndagen, og man modtager det om Mandagen. Det Samme gjælder selvfølgelig om mange andre Forsendelsesforhold, at man den sidste Dag i Ugen søger at faar Alt fra Haanden i Haab om, at Modtageren kan have det om Mandagen. Jeg har alt nævnt Jødevarer- og Kreaturforsendelser, jeg vil ogsaa nævne Smør. Hvad tro de ærede Medlemmer, Landboerne vilde sige, hvis de kom — og det gjøre de netop — om Lørdagen med Mæsker af Smør, og Jernbanevæsenet vilde forlange, at de skulde vente med Afsendelsen til om Mandagen? Hvis det skete, skulde man høre Løier. Der er mange Ting, hvis Befordring om Søndagen man absolut maa ønske. Dette Søndags- og Helligdagsspørgsmaal er i det Hele et meget interessant Spørgsmaal. Det kan være let nok theoretisk at besvare det; men jeg tror, at de, der staa saaledes, at de skulle give Ordre til at lade Søndagsbefordringen ophøre, vilde komme til at betænke sig noget længere, end naar det blot, om jeg saa maa sige, gjælder om at være theoretisk.

G. F. Larsen: Nei, jeg tror, den ærede Indenrigsminister tager feil i, at dette Spørgsmaal er let, theoretisk taget. Det er det slet ikke, det er lige saa vel theoretisk som praktisk et vanskeligt Spørgsmaal, hvorfor jeg ogsaa tror, at jeg med Forsigtighed og med ethvert Forbehold henvendte disse Opfordringer til den høitærede Indenrigsminister om at træffe administrative Foranstaltninger. Det er i Virkeligheden selvfølgelig ogsaa meget vanskeligt theoretisk uden videre at afgjøre Spørgsmaalet, idet Søndagsfreden og Søndagsshvilen er, som det meget rigtig blev sagt, et særdeles vig-